

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Актуальні проблеми професійної та технологічної освіти: погляд у майбутнє

Збірник матеріалів

Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції
(Умань, 11 жовтня 2024 р.)

За загальною редакцією С. І. Ткачука

Умань
2024

УДК 37.013:331.54]+[37.013:62](06)

A43

Головний редактор:

Ткачук С. І. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Заступник головного редактора:

Дубова Н. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти та технологій за профілями Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Відповідальний секретар:

Харитоновна В. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри технологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Члени редакційної колегії:

Азізов Т. Н. – доктор технічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Терещук А. І. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Мельник О. С. – кандидат технічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету інженерно-педагогічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 2 від 27 вересня 2024 року)

A43 **Актуальні** проблеми професійної та технологічної освіти: погляд у майбутнє : матер. Всеукр. студ. наук.-практ. конф. (Умань, 11 жовтня 2024 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; за заг. ред. С. І. Ткачука ; [редкол.: Н. В. Дубова, Т. Н. Азізов, А. І. Терещук, О. С. Мельник]. Умань, 2024. 354 с.

В збірнику представлені тези доповідей учасників Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. «Актуальні проблеми професійної та технологічної освіти: погляд у майбутнє», яка відбулася 11 жовтня 2024 року на базі факультету інженерно-педагогічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Збірник адресований науковцям, здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними науковими дослідженнями в галузі професійної та технологічної освіти.

УДК 37.013:331.54]+[37.013:62](06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2024

Євген Павленко ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ВИМУШЕНОГО ПЕРЕХОДУ НА ДИСТАНЦІЙНУ ФОРМУ ОСВІТИ	227
Владислав Паламаренко КІБЕРБЕЗПЕКА В ЦИФРОВОМУ СВІТІ	229
Дмитро Пахолюк ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ – ПРІОРИТЕТНЕ ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНО- ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ	231
Сергій Пилипенко ЕЛЕКТРОННІ ПЛАТФОРМИ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ З ПРОФЕСІЙНИХ ДИСЦИПЛІН	234
Матвій Пліхівський ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ НА КАР'ЄРНИЙ РОЗВИТОК ЗДОБУВАЧІВ.....	237
Сергій Полтавець ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОСТІ В УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ	239
Михайло Приймак ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ НАОЧНОСТІ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ	242
Діана Прокопенко НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ТА ПОЛІКУЛЬТУРНЕ ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЇ ЧЕРЕЗ ЦІННІСНИЙ ВПЛИВ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА	245
Ангеліна Радчук ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВЕ МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	248
Анастасія Самойліч МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УЧНІВ 8 КЛАСІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИГОТОВЛЕННЯ ЛЯЛЬКИ-МОТАНКИ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ	250
Дар'я Самохвалова КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА ЯК ІНСТРУМЕНТ НАВЧАННЯ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ: НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ ПИСАНКАРСТВА.	252

3. І.В. Шимкова І.В., Н.В. Остапенко, О.Б. Бортник Апскайклінг як інноваційний напрямок художньо-графічної підготовки учнів старшої школи. *Проектування змісту і технологій художньо-графічної підготовки та художньо-творчої діяльності здобувачів вищої освіти (студентів) і молодих учених*: збірник наукових праць / С.Д. Цвілик (голова) [та ін.]. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2024. Вип. 3. С. 32-35

Євген Павленко

Наукові керівники: канд. пед. н., доцент Максим Павленко,

канд. пед. н., доцент Лілія Павленко

Бердянський державний педагогічний університет

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ВИМУШЕНОГО ПЕРЕХОДУ НА ДИСТАНЦІЙНУ ФОРМУ ОСВІТИ

Одним з найважливіших напрямків розвитку сучасного суспільства є забезпечення сфери освіти теорією і практикою використання сучасних освітніх технологій, орієнтованих на реалізацію процесів навчання і виховання в умовах вимушеного дистанційного навчання [1]. Впровадження нових технологій у сферу освіти призводить до переходу від старого підходу репродуктивної передачі знань до нової, креативної форми навчання [2].

Метою дослідження є удосконалення підходів до використання дистанційних технологій навчання з урахуванням досвіду, отриманого викладачами та студентами протягом вимушеного дистанційного навчання в умовах війни.

Технологія дистанційного навчання розглядається як елемент системи неперервної освіти і як модель інтеграції заочної та очної форми навчання, яка в порівнянні з традиційним навчанням має ряд переваг: масовість отримання знань; навчання, яке відбувається паралельно з професійною діяльністю без відриву від виробництва; підвищення творчого та інтелектуального потенціалу студентів за рахунок самоорганізації навчальної діяльності.

Основними методами технології дистанційного навчання є:

1. Метод індивідуалізованого викладання та навчання.
2. Метод активної взаємодії між усіма учасниками навчального процесу.
3. Метод проектів.
4. Метод проблемного навчання.
5. Дослідницький метод навчання.

Для вивчення найбільш поширених, зручних та ефективних засобів організації освітнього процесу з використанням дистанційних технологій навчання було проведено дослідження серед викладачів закладів вищої освіти України. В опитуванні взяли участь 32 респонденти.

Результати дослідження показали, що найбільшої популярності у викладачів набув сервіс для проведення відеоконференцій Zoom (81,25%

викладачів), на другому місці Google Meet (65,63%), і на третьому Microsoft Teams (56,25%).

Серед платформ дистанційного навчання найбільшою популярністю користується Moodle, на другому місці - Google Classroom [1]. Для спілкування викладачі використовують месенджери Viber, WhatsApp, Telegram майже рівномірно. Для обміну файлами найчастіше використовується сервіс Google Drive.

На основі результатів дослідження розроблено методику використання інформаційних технологій для організації освітнього процесу з дисципліни "Сучасні інформаційні технології" (СІТ) для студентів першого курсу спеціальності 015 Професійна освіта (Цифрові технології) та 014 Середня освіта (Інформатика).

Викладання дисципліни СІТ під час дистанційного навчання відбувалося із застосуванням програми для реалізації відеоконференцій ZOOM. Використовувалися такі функції програми: спільне використання екрану, трансляція мультимедійної презентації, демонстрація робочого столу та застосунків, чат з учасниками, передача файлів, дошка повідомлень, створення кімнат для спільної роботи.

Платформа Moodle використовувалася для розміщення навчальних матеріалів, організації контролю знань та умінь студентів. Дистанційний курс з дисципліни СІТ включає різні елементи: лекції, практичні завдання, форум, чат та ін. Система Moodle надає зручні засоби керування контентом та різні форми організації занять.

Месенджери (Viber, WhatsApp, Telegram) застосовувалися для підтримки постійного зв'язку зі студентами, організації зворотного зв'язку, оповіщення про зміни в навчальному процесі.

Висновки. Перехід до вимушеної дистанційної освіти надав новий поштовх учасникам освітнього процесу до оволодіння сучасними педагогічними та інформаційними технологіями. Викладачі та студенти стали активно впроваджувати дистанційні технології навчання для різних форм організації освітнього процесу.

Набули широкого використання засоби проведення відеоконференцій (Zoom, Google Meet), публікації навчальних матеріалів (Moodle, Google Classroom), організації контролю знань та умінь студентів (Moodle, Google Forms), засоби спілкування (Viber, WhatsApp, Telegram).

Викладачі кардинально змінили підходи до проектування навчального процесу, більш активно почали застосовувати різноманітні інформаційні технології. Завдяки впровадженню технологій дистанційного навчання створено можливість постійного спілкування студентів і викладачів у віртуальному навчальному середовищі, забезпечено цілодобовий доступ до навчальних інформаційних джерел, підвищено самоорганізацію студентів.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці методики організації проектної діяльності з використанням технологій дистанційного навчання.

Список використаних джерел

1. Павленко Л.В., Павленко М.П. Використання дистанційних технологій навчання в сучасних умовах. *Педагогічні науки: теорія та практика*. № 4. С. 303–312. DOI: <https://doi.org/10.26661/2786-5622-2021-4-45>
2. Павленко М.П., Павленко Л.В., Хоменко В.Г. Розробка застосунку для проведення анкетувань та тестувань в освітньому процесі мовою Python. *Фізико-математична освіта*. 2019. № 4(22). С. 100-107. DOI: <https://doi.org/10.31110/2413-1571-2019-022-4-016>. (дата звернення 23.11.2021)
3. Інноваційні підходи до вивчення статистики майбутніми ІТ-фахівцями на основі використання мови програмування R / Павленко Л.В. та ін. *Фізико-математична освіта*. 2020. № 1(23). С. 97-105. DOI: <https://doi.org/10.31110/2413-1571-2020-023-1-016>.

Владислав Паламаренко

Науковий керівник: докт. пед. н., професор Близнюк М.М.
Полтавський національний педагогічний університет ім. Короленка

КІБЕРБЕЗПЕКА В ЦИФРОВОМУ СВІТІ

У сучасному цифровому світі питання кібербезпеки стає все більш актуальним, особливо для освітнього середовища, де використання інтернет-технологій є невід'ємною частиною навчального процесу [1]. Усе більше даних та особистої інформації передається через інтернет, що створює значні ризики для конфіденційності і безпеки користувачів. Тому надзвичайно важливо навчити молодь основам кібербезпеки, формувати навички безпечного користування цифровими технологіями та розробляти стратегії захисту від кіберзагроз. Основні аспекти кібербезпеки [2]:

1. *Навчання основам кібербезпеки.* Освіта відіграє ключову роль у формуванні безпечної поведінки в інтернеті. Навчання учнів та вчителів основ кібербезпеки, таких як розпізнавання небезпечних вебсайтів, фішингових атак та захист особистої інформації, є критично важливим для зменшення ризиків у цифровому просторі. Відеоматеріали та інтерактивні курси можуть стати ефективними інструментами в цьому процесі, дозволяючи легко передавати складні концепції та правила безпеки у зручній формі.

2. *Використання технологій захисту.* Антивірусне програмне забезпечення та двофакторна автентифікація (2FA) є одними з основних технічних засобів захисту інформації та пристроїв. Встановлення цих програм на кожному пристрої допомагає зменшити загрозу зараження шкідливим програмним забезпеченням або крадіжки даних.

3. *Безпечне користування обліковими записами.* Використання складних паролів та їх регулярна зміна є основою захисту цифрових облікових записів. Крім того, двофакторна автентифікація дозволяє додатково захистити доступ до акаунтів, навіть у випадку компрометації пароля.